אונזער נייער פלאץ איז: 253-251 קווין סטריט וועסט — אונזער-נייער טעלעפאן איז: עדעלייד 3967

The Hebrew Journal — דער אידישער זשורנאל — The Hebrew Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

די איינציגע אידישע ציטונג אין אנטעריא.

VOLUME III. No. 879 — Toronto Wednesday January 12th 1916 — ז שבט פרשה בשלח תרע״ו — מיטוואך דער 12־טער יאנואר 1915 — PRICE: 1 CENT

די איצטיגע לאגע

„די מיליטערישע לאגע אין מעסאפאטאמיען איז ניט קלאהר גענוג. עס זיינען אפילו אנגעקומען ידיעות אז דאס ענגלישע חיל איז דארט אויסער סכנה, דאס איז אבער ניט אמת.

עס איז פיליכט אויך ניט אמת די טערקישע ידיעות אז זיי האבען ארומגערינגעלט די ענגלישע. עטוואס איז אבער דארט געשעהען וועלכעס מען קען גענוי אין דיעזען מאמענט ניט אבשאצען.

דאס וואס די עליים האבען זיך אין גאנצען צוריקגעצויגען פון די דארדאנעלען, האט פריי געמאכט 200 טויזענד טערקען. די גאנצע 200 טויזענד וועט דייטשלאנד ניט שלעפען קיין אייראפא. א טהייל פון זיי געווים. איין טהייל פון דיזע 200 טויזענד וועלען בלייבען אין אזיען וואו זיי האבען זיך צו שלאגען אויף איינינע ערטער.

די עסטרייכער פיהרען איצט אן א גרויסע שלאכט געגען די מאנטענעגרער אויף צוויי פונקטען. זיי נוצען דארט הונדערט טויזענד סאלדאטען, וועניגסטענס.

זיי האבען שוין גענומען בעראנע אין מורחזייט און פאזיציאנען אויף׳ן בארג לאווצען אין מערב זייט, און אויב די איטאליענער וועלען דארט ניט קומען צו הילף וועלען די עסטרייכער ווערען גאנצע בעלי בתים אין מאנטענעגרא.

די עסטרייכער מיינען דארט ניט צו געווינען מאנטענעגרא ווי צו האלטען זוויים די עליים פון דעם וויען—קאנסטאנטינאפאל אייזענבאהן.

א לופט פלאטע פון די עליים האט באמבאדירט מאנאסטיר און סאפיא.

די דייטשע אטאקען אויף׳ן מערב שלאכטפעלד זיינען צופאלען דורך דעם ארטילעריע און מאשין ביקסען פייער פון די עליים.

די דייטשען האבען פערלוירען דעם גאנצען גרונד וואס זיי האבען געהאט גע־וואונען אין זייער ערפאלג נעבעכטע אין שאמפאן. אין עלזאס אבער האבען זיי זייערע געוואונענע פאזיציאנען בעפעסטיגט נעבען הארטמאנס ווייערקאפ.

וויר עס זעהט אויס וועלען די עליים ניט מאכען מעהר אזא אטאקע ווי דיא וואס זיי האבען געמאכט אין סעפטעמבער ביז מאנאט מארטש.

די בעריכטען אז די רוסען האבען אוואנסירט 30 מייל אין גאליציען אין וואלין זיינען ניט אמת.

אין צפון פון דניעסטער און נעבען טשארטאריסק האבען זיי אוואנסירט בלויז א פאאר מייל.

פערלוירען אין יענע מקומות האבען ביידע צדדים שרעקליך פיעל.

צאר פיהרט אן די קאמאנדע אויפ׳ן בעסאראביער פראנט

בערלין יאנואר 11

די רוסישע פערלוסטען אויף׳ן בעסאראביער פראנט זיינען אונגעהייער, עס ווערט גערעכענט דאס ביז יעצט האבען שוין דארט די רוסען פערלארען 50 טויזענד סאלדאטען.

די שלאכט וועלכע האלט שוין אן פאר די לעצטע 24 שטונדען הערט ניט אויף. גאנצע רוסישע רעגימענטען זיינען אבגעווישט געווארען. עס האלטען אבער אלץ אין אנקומען פרישע און פרישע.

פון די געפאנגענע רוסישע אפיצירען האט מען זיך דערוואוסט אז דער רוסישער צאר אליין האט ניט לאנג צוריק בעזוכט די שלאכט פעלד אין גאליציען אונטערציגעבען מוטה זיינע סאלדאטען,

און האט פערזאגט די גענעראלען אז זיי מוזען זיגען אום יעדען פרייז.

די רוסישע געפאנגענע אפיצירען ערקלעהרען אויך אז עס זיינען דא גענוג רוסישע רעגימענטען וועלכע זיינען געשיקט געווארען צו פערנעהמען דעם פלאץ פון די געפאלענע.

די הויפט אטאקע וועלכע די רוסען פיהרען יעצט אן אויף דעם בעסאראביער פראנט איז געגען א געוויסען בארג וועלכע הייסט פארט באלטין.

טויזענדער טויטע קערפערם פון רוסישע סאלדאטען וואלגערען זיך אין די פראנט פון די עסטרייכישע קערפערם, אלס רעזולטאט פון דעם לעצטען ארטי־

לעריע קאמפף הענגען אויף די דראטענע צאמען שטיקער פון מענשליכע קערפערס וועלכע די שארפנעלען האבען צוריסען, און דער קאמפף געהט אלץ ווייטער אן. מען שטעלט זיך זאגאר ניט אב אום אב צוראמען די טויטע און פערוואונדעטע.

ווי עס ווערט ערקלעהרט זיינען די עסטרייכישע פערלוסטען גאנץ קליין אין פערגלייך מיט די רוסישע פערלוסטען.

די רוסען בענוצען זיך דורכאוים מיט יאפאנעזישע געוועהר, ניט נור זיינען די הארמאטען יאפאנעזישע נור אויך דיא ביקסען זיינען יאפאנעזישע. דאס זעהט מען פון די געפאנגענע וועלכע מען האט גענומען.

ווי עס ווייזט אוים האט רוסלאנד בעקומען פיעל געוועהר פון יאפאן.

דער ענגלישער קאבינעט וועט אויסהערען די ארבייטער וועלכע זיינען געגען קאנסקריפשאן

לאנדאן יאנואר 11

ווי עס ווייזט אוים רעכענט מען זיך שטארק אין ענגלאנד מיט די ארבייטער שטימען וועלכע זיינען אבגעגעבען געווארען געגען קאנסקריפשאן, און מען זוכט מיט אלע כחות צו ווירקען אויף די ארבייטער זיי זאלען בייטען זייער מיינונג וועגען קאנסקריפשאן.

דער קאבינעט האט בעשלאסען אז פרעמיער אסקוויטה זאל פעררופען א קאנפערענץ פון די פיהרער פון דער לייבאר פארטיי און פון דער נאציאנאלער ליי־

באר פארטיי עקזעקיוטיוו און צוזאמען מיט זיי דיסקוטירען דעם קאנסקריפשאן ביל.

דער קאנפערענץ וועט שטאטפינדען היינט מיטוואך אונטער פערמאכטע טהירען אין דער האוז אף קאמאנס.

מען גלייבט אז דארט וועט פארקומען א גאנץ פרייע דיסקוסיאן און יעדער איינער וועט זיך קענען אויסריידען דאס הארץ און זאגען וואס ער פערלאנגט, און קיינע בעהעלטעניסע און פאליטישע דרייד לאך וועלען דארט ניט בענוצט ווערען, נור יעדער צד וועט ריידען וואס ער פיהלט.

דער ענגלישע שיף נאך א

געזונקען

לאנדאן יאנואר 11

דער ענגלישער סטימער קלען מעקפארלען 482 טאן איז געזונקען געווארען פון א סאבמארין אין מיטעללענדישען ים.

קיין איינצעלהייטען וועגען דער זינקונג זיינען ניט בעקאנט.

זעקס אפיציערען און צו 1 מאטראזען פון דער געזונקענער שיף האבען געלאנדעט אין מאלטא, 13 מאטראזען זיינען אומגעקומען אין די רעטונגס שיפלאך.

די איבערגעבליבענע שיף איז דעם 16־טען דעצעמבער ארוים פון ליווערפול נאך באמביי, זי האט געהאלטען 400 פום אין דער לענג.

רוסלאנד האט פערלארען דעם אינטערעס אין דער מלחמה

אמסטערדאם יאנואר 11

דאס וואס די עליים האבען זיך ענדליך אין גאנצען צוריקגעצויגען פון גאליפאלי ווערט אין דייטשלאנד פעררעכענט אלס א גרויסער זיג פאר די צענטראלע מעכטע, די דייטשע ציידונג „די מארגען פאסט" ערקלעהרט אז דער הויפט ציעל צוליעב וועלכען רוסלאנד איז אריינגעטראטען אין דער יעצטיגער מלחמה האט

זיך אויסגעלאזען מיט גאר נישט, און דער מיט וואס די עליים האבען זיך צוריקגעצויגען פון די דארדאנעלען האט רוסלאנד פערלוירען דעם גאנצען אינטערעס אין דער יעצטיגער מלחמה און פאר איהר איז ניט מעהר וויכטיג פארצוזעצען די מלחמה.

רוסלאנדס גאנצער אויסקוק איז געווען א פרייער דורכגאנג אין די דארדאנעלען.

אויפמערקזאם

אין אפיס פון זשורנאל איז מיט א וואך צוריק ערהאלטען געווארען אז ביי א פארטי ביי מר און מרס קאהען איז דורך מרס ב שייער און הערשעל טאביק געזאמעלט געווארען 8,16$ פאר די מלחמה קרבנות, ביז היינטיגען טאג איז די געלד נאך ניט ערהאלטען געווארען און מיר וואלטען געבעטען די בעטרעפענדע פערזאנען זאלען זיך אבהופען.

א נאסט אין טאראנטא

אז גאט העלפט איז שוין מיט אלעמען.

נאך א גאסט קומט ! און דאס איז מר א ש, זאקס, דער בעוואוסטער שרייבער און לעקטשורער.

עס איז שוין בעשערט טאראנטא צו האבען טייערע געסט פון ניו יארק הבירה. כן ירבו.

דער דייטשער פערמעגען אין ענגלאנד

לאנדאן יאנואר 11

לויט א אפיציעלען סטייטמענט וואס איז דא פערעפענטליכט געווארען בעטרעפט די פראפערטי וואס ענגלישע בירגער האלטען אין דייטשלאנד א סומע פון 72000,000 פונט.

די פראפערטי וואס דייטשע בירגער האלטען אין ענגלאנד בעטרעפט 105 מיליאן פונט.

א גענעראל סטרייק אין שפאניען

פאריז יאנואר 11

אין באדצעלאנא שפאניען האט נעכטען אויסגעבראכען א סטרייק אין דער מעטאל אינדוסטריע.

דער סטרייק האט זיך אנגעפאנגען אהן קיין שום אורזאכע.

דער דיוק אף אלבא האט ערקלעהרט אז ווען ער איז געווארען אינערען מיניסטער האט ער בעקומען אינפארמאציאנען פון ארבייטער פיהרער, דאס אויסלענדישע אגענטען ארבייטען שטארק אויפצוהויבען א סטרייק איבער גאנץ שפאניען, אום די ארבייטער וועלכע זיינען בעשעפטיגט אין דער מעטאל טרייד זאלען אויסוואנדערען אין די לענדער וועלכע נויטיגען זיך אין ארבייטער פאר אמוניציאן.

אן אטאקע אויף רוגאווא און מאהזשאקאוואק, זיי זיינען אבער צוריק געשטויסען געווארען.

דורך א קאנטער אטאקע האבען מיר ביי די עסטרייכער צוריקגענומען טאריאק אבער אזוי שנעל ווי די עסטרייכער האבען בעקומען פערשטארקערונג האבען מיר זיך געמוזט צוריקציהען צום לינקען ברעג פון דער טייך לימא.

די שטארקע אבטהיילונג פון די עסטרייכער האבען פערנומען איינינע פון אונזערע פאזיציעס.

מאנטאנעגרער גיבען צו זייערע פערלוסטען

פאריז יאנואר 11

דער סטייטמענט וועלכער איז פערעפענטליכט געווארען פון די מאנטאנעגרער לויטעט.

די עסטרייכער פיהרען נאך אלץ אן זייער אפענסיוו, די קעמפפע קומען, הויפטזעכליך פאר אין צפון און מזרח.

דער שונא פיהרט אן זיינע אטאקעם אויף דעם מזרחדיגען זייט פון איפעק פראנט.

אייניגע מאל האבען מיר דעם שונא צוריק געשטויסען און די עסטרייכישע פערלוסטען זיינען געווען אזעלכע גרויסע אז אונזערע סאלדאטען זיינען געטראטען איבער די טויטע קערפערס פון די עסטרייכישע סאלדאטען.

מיר זיינען אבער געווען געצוואונגען צו פערלאזען בעראן וועלכע דער שונא האט פערנומען.

די עסטרייכער האבען אויך געמאכט

דייטשע לופט פליהער אטאקירען ווידער סאלאניקי

לאנדאן יאנואר 11

א טעלעגראמע צו דייטערס טעלעגראם קאמפאניע פון סאפיא, בולגאריען, מעלדעט, דאס א סקאדראן פון 12 דייטשע לופט שיפען האבען אטאקירט די פאזיציאנען פון די עליים אין סאלאניקי.

די לופט שיפען האבען ארונטערגעווארפען 78 באמבעס, איבערהויפט האבען די לופט פליהער געציעלט אויף דיא פראנצויזישע און ענגלישע קעמפס.

די באמבעס האבען אין פיעלע פלעצער פעראורזאכט גרויסע פייערען.

דער סקאדראן לופט שיפען האט זיך צוריקגעקעהרט אונבעשעדיגט

דייטשער דאקטאר מאכט א וויכטיגע ערפינדונג

בערלין יאנואר 11

נאך פיעלע יאהרען פון עקספערימענטען האט דאקטאר קלינגבערג, דער דירעקטאר פון דער צענטראל עלעקטרישע קאמפאניע געמאכט א גאנץ וויכטיגע ערפינדונג.

די ערפינדונג איז א עלעקטרישע האנד וועלכע קען ארבייטען אזוי גוט ווי א מענשליכע האנט פון בלוט או זפלייש, א מענשליכע האנד פון בלוט און פלייש, שווערסטע זאכען.

דאקטאר קליגגענבערג האט צו דער האנד אויך אזא עלעקטרישע באטארייע וועלכע קען געטראגען ווערען לייכט פון יעדען איינעם.

די האנד קען זיך געפינען ווי ווייט און מען קען זי מאכען צו טהאן געוויסע ארבייט פון דער ווייטענס, דער אפערייטאר דארף בלויז א קוועטש טהאן א עלעקטרישען קנאפ און די האנד וועט טהאן אלעס וואס עס ווערט פון איהר פערלאנגט

ווי מען רעכנט וועט דיעזע ערפינדונג לייזען די פראבלעם פון סאלדאטען וועלכע פערלירען זייערע הענט אין דער מלחמה. מען וועט זיי פשוט צושטעלען עלעקטרישע הענט מיט וועלכע זיי וועלען קענען ארבייטען אזוי גוט ווי מיט זייערע געוועזענע הענט פון בלוט און פלייש.

דעבאטע וועגען קאנסקריפשאן וויע־דער ערעפענט

לאנדאן יאנואר 11

היינט זיינען ווידער ערעפענט געווארען די דעבאטען וועגען דעם קאנסקריפשאן ביל וועלכער איז אריינגעבראכט געווארען אין דער האוז אף קאמאנס.

דזשאהן י. רעדמאנד דער ליעדער פון די איירישע פארטיי האט אפען ערקלעהרט אין דער האוז אף קאמאנס אז די נאציאנאליסטען וועלען זיך ווייטער ניט שטעלען געגען דעם קאנסקריפשאן ביל אלע זיינען איבערציינגט אז דער ביל וועט דורכגעהן צום צווייטען מאהל מיט א ביעל גרעסערער מאיאריטעט ווי דעם ערשטען מאהל. פיעלע ראדיקאלען וועלען טאקי בלייבען ביי זייער פריהערדיגער מיינונג, דאס הייסט געגען קאנסקריפשאן אבער זייער צאהל איז אונבעדייטענד.

וויליאם קראפארד ענדערסאן איז געווען דער ערשטער צו עפענען די דעבאטע ער האט שטארק גערעדט געגען דעם קאנסקריפשאן ביל.

ער האט ערקלעהרט אז ער איז אימער געגען סטרייקס, און וואלט עס זיכער ניט געוואלט זעהען, נור אויב די רעגירונג וועט ווייטער צוגעהן מיט איהרע פלענער פאר צוואנגס דיענסט, וועט זי פערשאפען גרויסע צרות.

זיין רעדע איז געווען א זעהר שארפע אבער ניט פיעל דעפוטאטען האבען עם געוואלט הערען.

נאך איהם האט גערעדט סער עדווארד גארסאן. ער האט גערעדט פאר דעם ביל, און צווישען אנדערעס האט ער ערקלעהרט :

ענגלאנד קען ניט דורכפיהרען דאס וואס זי האט אונטערנומען אין דער יעצ־

טיגער מלחמה סיידען דער קאנסקריפשאן ביל וועט ווערען אנגענומען.

דעם קאמפף ארום די דארדאנעלען האבען מיר אויפגעגעבען דערפאר ווייל מיר האבען ניט געהאט גענוג סאלדאטען וועלכע זאלען די אונטערנעהמונג דורכפיהרען.

אין בעצוג צו סערביען האט סער עדווארד גארסאן ערקלעהרט אז סערביען האט ערוואַרטעט פון ענגלאנד גרויסע הילפע און בעקומען האט זי גאנץ וועניג און אויך איז די ביסעלע הילפע געקומען צו שפעט. די שולד איז ניט געווען דער רעגירונגס נור דאס וואס עס זיינען ניט געווען גענוג סאלדאטען.

וואס פאר א ווערטה האבען פערלוסטען פאר אונזער אינדוסטרי אזוי לאנג ווי מיר וועלען געווינען ? האט סער עדווארד אויסגעשריען, און וואס פאר א ווערטה וועט אונזער אינדוסטרי האבען ווען מיר פערלירען.

אין א שפאטישען טאן האט סער גארסאן אויפגעפאדערט די געגנער פון דעם ביל איבערצוועהמען די פיהרונג פון דער רעגירונג אין זייערע הענד, זיי וועלען דאן זעהען צו מען דארף קאנסקריפשאן אדער ניט.

סער עדווארד גארסאן האט אויך שטארק גערעדט געגען דעם וואס מיגאירלאנד ווערט געמאכט אן אויסנאהמע.

ער האט ערקלעהרט אז אירלאנד האט ניט פיעל בייגעשטייערט צו רעקרוטינג און זי קען נאך פיעל טהאן.

כמעט אלע אנדערע רעדנער נאך סער עדווארד האבען אויך גערעדט פאר דעם ביל. און ווי עס שיינט זיינען דא גרויסע אויסזיכטען ער זאל אנגענומען ווערען.

לאקאלע פאסירונגען

עלים פישער, א רוסיש־אידישער יונגערמאן וועלכער איז ערקלעהרט געווארען אלס משוגע וועט דעפארטירט ווערען פון קענעדע נאך די פעראייניגטע שטאטען פון וואנען ער איז געקומען. אזוי איז געווען די ענטשיידונג פון מעדזשיסטרייט דעניסאן אין פאלים קאורט.

מיט עלים פישער רודערט זיך שוין עטליכע וואכען דער פאלים קאורט און עטליכע אסיילומס און האספיטעלער פון שטאדט.

פישער איז א געלעהרענטער יונגער מאן און האט פרעטענזיעס צו דער גאנצער וועלט דאקטוירים און דזשאדזשעס.

פריהער איז ער געווען אין דער היגער משוגעים הויז, דערנאך האט איהם דער סופעראינטענדענט פון דארטען ארויסגעלאזען, ערקלעהרענדיג אז ער איז ניט אזוי משוגע אום צו זיין אין א משוגעים הויז.

פישער איז פון דאט צוגענומען געווארען אין רעספשאן האספיטאל אבער אויך די דארטיגע דאקטוירים האבען איהם ניט געוואלט האבען ביי זיך, אין דושייל איז ער אויך ניט געווען קיין ווילקאמענער גאסט, ביז ענדליך האט מען בעשלאסען איהם צו דעפארטירען. אין פיטסבורג האט פישער משפחה, און מען שיקט איהם אב אהין.

עס איז א סברא אז פישער איז גאר ניט משוגע נור איז גלאט א שטיקעל קריינק.

ארעסטירט פאר פאלשקייט

די פרעמיער מאנופעקטשורינג קאמפאני האט געבראכט א קלאגע געגען דזשייקאב שטיין דאס ער האט דורך א פאלשען סטייטמענט בעקומען פון זיי א קרעדיט אויף 980 דאלאר.

די אויבענדערמאהנטע קאמפאניע ערקלעהרט אז שטיינס פינאנציעלער סטייטמענט וועלכען ער האט זיי אריינגעגעבען איז ניט קיין ריכטיגער.

שטיינס טרייעל איז אבגעלעגט געווארען ביז דעם 18־טען. ער איז דערווייל ארוים אויף בייל ביז צום טרייעל.

א נייע סעריע פייער דעפארטמענט

טראצדעם וואס קאנטראלער לעמעוועזענד זיין ביי נעכטיגען מיטינג פון דער וועזענד זיין ביים געשטיגען מיטינג פון דער באארד אף קאנטראל, האט דאך די באארד אף קאנטראל געמיטעט, און האט זאגאר נאמינירט א פייער טשיעף.

מעיאר טשורטש האט נאמינירט דעם עקטינג פייער טשיעף סמיטה, מיט א געהאלט פון 400 דאלאר א יאהר.

דער סיטי קלוירק איז אינסטרואירט געווארען צו רופען א ספעציעלען מיטינג פון סיטי קאנסול פאר היינט נאכמיטאג צו פערהאנדלען די ערקאמענדיישאן.

קאנטראלער טהאמסאן און אנגעל [illegible] און מען ריכט זיך עס זאל ווידער זיין פרעהליך.

בריקלייערס קאנווענשאן

נעכטען האט זיך דא געעפענט דיא קאנוועגשאן פון דער בריקלייערס אינטער נאציאנאלע פעדרעיישאן פון אמעריקא.

מעיאר טשורטש האט זיי אין דעם נאמען פון דער שטאדט טאראנטא נעגעגעבען א גאנץ הארציגען ווילקאמען.

סאסייטיס, ארגאניזאציאנען און פעראיינען!

אין נייעם לאקאל פון אידישען זשורנאל איז פאראן א גרויסארטיג גרויסער און ליכטיגער האל פאר מיטינגען, קאנצערטען, לעקטשורס און זא ווייטער. גאנץ בעקוועם פאר עטליכע הונדערט פערזאן.

כל הקודם זכה

קומט און רענט דע האלל, עס וועט אייך הנאה טהאן.

לייגט ניט אב, ווייל עס וועט זיין צו שפעט !

דער אדרעס פון אידישען זשורנאל איז איצט 251 קווין סטריט. וועסט. טעלעפאן עדלייד 3967

דער גן ילדים מופט

דער גן ילדים אבטהיילונג פון דער היגער תלמוד תורה האט געמופט אין א גרעסער פלאץ.

ווי די מענעדזשמענט האפט וועט דאס נייע פלאץ מיט די בעקוועמליכקייטען העלפען דעם ווייטערען ערפאלג פון דיעזער שעהנער אינסטיטוטיאן.

אויף אן אנדער ארט אין דיעזער ציי טונג וועלען די לעזער געפינען מעהר פרטים וועגען דעם.

יונגער אידישער אינגעל בעגעהט זעלבסט־מארד

הערי ראט, 18 יאהר אלט פון 176 עליזאבעט סטריט איז נעכטען בעגאנגען זעלבסטמארד אויסטרינקענדיג א היבשען ביסעל קארבאליק עסיד.

ער איז געפונען געווארען אין יארד פון עליזאבעט סטריט סקוהל און איז גלייך אבגעפיהרט געווארען אין דזשענעראל האספיטאל, וואו ער האט געלעבט בלויז עטליכע שטונדען, און אונטער דיא גרעסטע יסורים איז ער אויסגעגאנגען.

זיין קערפער איז אבגעפיהרט געווארען אין סיטי מארג, עס איז אבער ניט זיכער אויב דער קאראנער וועט מאכען אן אונטערזוכונג.

אלס די אורזאכע פון זיין זעלבסטמארד ווערט אנגעגעבען דאס וואס ער האט פערלוירען זיין דזשאב.

הערי האט געארבייט אין א טהעאטער אלס אשער, נעכטען אבער האט ער פערלוירען זיין דזשאב און אוים ערגערניש האט ער זיך גענומען דאס לעבען.

היינט

היינט אבענד. וועט גאנץ טאראנטא געהן אין ליריק טהעאטער.

מען שפיעלט „דער אידישער קעניג ליער".

ווער וועט בלייבען אין דער היים ? דער פראפיט געהט פאר די מלחמה ליידענדע.

הערריי לאודער קומט

יעדער מאן און פרוי וואס האט נאר געלעזען די אנאנסע אין די ציימונגען אז הערי לאודער קומט קיין טאראנטא און דאס ער וועט שפיעלען אין דער ראיעל אלעקסאנדרא דעם 20־טען, 21־טען און 22 טען יאנואר, דאנערשטאג, פרייטאג און שבת, ווייס שוין ערשטענס ווער הערי לאודער איז און דאס מען וועט שוין לאכען און לאכען.

הערריי לאודער רעכענט זיך פאר׳ן גרעסטען קאמידיען אויף דער וועלט. דערצו נאך זינגט ער אזוי בעטעמט אזוי חן׳עווודיג אז קיינער קאן איהם ניט נאך מאכען, מעג יענער האבען אפילו א בעסערע שטימע.

הערי לאודער מאכט זיין אקטען טור קיין אמעריקא, זיין פאפולאריטעט וואקסט ניט נאר אין ניו יארק נאר איבעראל אין אלע שטעדט און שטעדטלאך פון אמעריקא.

ר׳יצחק גאלדבערג געבראכט צו אייביגער רוה

ניויארק — יאנואר 10

זונטאג איז דא פארגעקומען די לויה פון ר׳ יצחק גאלדבערג, א בעקאנטער אידישער כלל־טהוער און משכיל, וועלכער איז פרייטאג געשטארבען פון הארץ־שלאג, פון דעם, וואס מיט עטליכע טעג פריהער איז געשטארבען זיינער א זוהן פון קאנסער.

די לויה איז געווען איינע פון די איינדרוקספאלסטע וואס דאס אידישע ניו יארק האט ווען געזעהן. מענשען פון אלע קלאסען און שיכטען פון פאלק זיינען געקומען פארגיסען א טרעהר אויפ׳ן פרישען קבר פון דעם נפטר. דא האט מען געקענט זעהן פרומע אידען און ראדיקאלען, רייכע בעלי־בתים און ארימע ארבייטער, ווייל דער פערשטארבענער איז געווען פארעהרט און געליעבט און אלע קרייזען פון דער אידישער געזעלשאפט.

פיעלע הונדערטער מענשען זיינען געקומען אין דער לעצטער וואוינונג פון דעם נפטר, וואו רעוו. צבי הירש מאסליאנסקי האט געהאלטען א הספד, די וועגד האבען געוויינט ווען דער מספיד האט גענומען שילדערען דעם גרויסען פער־

לוסט, וואס דאס אידישע ניויארק האט ערליטען אין דעם טויט פון דעם כלל־טהוער, משכיל און בעל צדקה. פון פיעלע ארגאניזאציאנען און אנשטאלטען, וואו דער נפטר איז געווען טהעטיג זיינען געקומען פערטרעטער.

פון הויז איז דער ארון געבראכט געווארען אויף איסט בראדוויי. וואו עטליכע טויזענד מענשען האבען שוין געווארט, און ווען דער ארון האט זיך בעוויזען האבען זיי זיך אלע אנגעשלאסען אן דער פראציסיע און בעגלייט דעם טויטען וואגען איבער מאנהעטען ברידזש.

טיכען טרעהרען, אויפריכטיגע און ווארעמע, זיינען פארגאסען געווארען אויף מאונט זייאן סעמעטערי וואו דער פערשטארבענער איז געבראכט געווארען אין זיין אייביגער רוה. קיין אויג איז ניט געבליבען טרוקען צוזעהענדיג די צוויי פרישע קברים פון פאטער און זוהן וועלכע זיינען געבראכט געווארען אין איין וואך ביי דעם אפענעם קבר האבען דעם נפטר בעקלאגט אין ריהרענדע ווערטער אב. קאהאן און שלום אש

נעלד געשיקט

מר. ה. וויינבערג, שיקט געלד קיין רוסלאנד צום מאגעס קורס.

34

סענט (פארן רובעל)

מיר שיקען אייך טעלעגראפיש

געלד געשיקט נאך אלע טהיילען פון דער וועלט